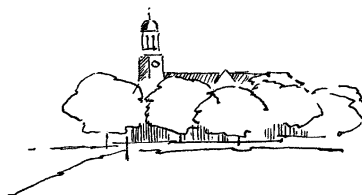

Eindrapport

Dorpsvisie- tijdelijke wisselwoningen
Participatie/communicatietraject

Commissie Leermens 2030

3 JANUARI 2022

Vereniging Dorpsbelangen Leermens
Opgesteld door: Commissie Leermens 2030

Dorpsvisie; Wisselwoningen

Participatie- en communicatietraject

Voor u ligt het eindrapport van de Commissie Leermens 2030 inzake het participatie- en communicatietraject rondom het plan van de gemeente Eemsdelta om 22 wisselwoningen voor de dorpen 't Zandt en Leermens voor maximaal 10 jaar tegen de rand van het dorp te plaatsen. Gezien de dusdanige leefbaarheidsimpact hiervan heeft de Vereniging Dorpsbelangen Leermens de Commissie Leermens 2030 gevraagd het participatie- en communicatietraject op zich te nemen en de dorpsbewoners hierbij te betrekken.

Samenvatting

Uitermate ontevreden is de commissie over het feit dat de dorpsbewoners veel te laat zijn geïnformeerd en betrokken bij de locatiebepaling en de totstandkoming van het conceptplan door de gemeente. De mate van participatie door de gemeente sluit in z'n geheel niet aan op de hoge mate van samenregie en samenredzaamheid vanuit het dorp. Een meer adviserende en co-producerende rol voor het dorp is ten zeerste gewenst.

De Commissie Leermens 2030 is daarentegen tevreden over wat is bewerkstelligd in deze zeer korte periode van 2 maanden. Alle dorpsbewoners zijn geïnformeerd over het plan van de gemeente Eemsdelta om 22 wisselwoningen voor de dorpen 't Zandt en Leermens voor maximaal 10 jaar tegen de rand van het dorp te plaatsen. Er is door de commissie open en transparant gehandeld door diverse communicatiemiddelen in te zetten zoals flyers, website, inloophbijeenkomst, dorpskrant en enquêtes. Twee derde van de respondenten heeft aangegeven dat zij niet tegen de komst van wisselwoningen is, echter 72% ziet ze liever op een andere locatie dan nu aangegeven is door de gemeente Eemsdelta.

Voorgeschiedenis en aanpak

Hoe het allemaal begon; april 2021

In april 2021 is Vereniging Dorpsbelangen Leermens door de projectleidster Wies ten Have, namens de gemeente Eemsdelta, benaderd met de vraag "Waar Leermens wisselwoningen wilde hebben?" Hierop heeft Vereniging Dorpsbelangen Leermens aangegeven dat zij moeten denken aan locaties buiten de kern en aan de randen van het dorp.

De gemeente zou met deze informatie Nationaal Coördinator Groningen (NCG) de opdracht geven mogelijkheden te onderzoeken en te verkennen. Het was in deze fase nog niet nodig de dorpsbewoners hierover te informeren, aldus de projectleidster. De gemeente Eemsdelta zou na deze verkennende fase terugkomen met een zogenoemde praatplaat, een globaal uitgewerkte locatie situatieschets. De voorzitter en secretaris van Vereniging Dorpsbelangen Leermens zijn in april op de hoogte gesteld van een eventueel mogelijke clustering voor wat betreft de versterkingsopgave met het buurdorp 't Zandt. Het aantal van 22 wisselwoningen was bij hen toen niet bekend, aldus de voorzitter. De trein is gaan rijden....echter zonder inwoners van Leermens erbij te betrekken.

„De trein is gaan rijden.....echter zonder inwoners van Leermens erbij te betrekken.“

Zeer lage mate van burgerparticipatie

Eind september 2021

In de tussentijd heeft NCG contact gezocht en onderhandeld met de grondeigenaar van desbetreffende praatplaat locatie. De grondeigenaar stond er wel open voor om zijn grond te verpachten en Jan Snel, bouwer van de wisselwoningen, kon aan de slag met het realiseren van een praatplaat/1^e conceptplan.

Nagenoeg een half jaar later, eind september 2021, klopte projectleidster Wies ten Have weer bij de Vereniging Dorpsbelangen Leermens aan om hun verkenningsresultaten te bespreken en de al in juni gerealiseerde praatplaat door te nemen. Er was een aantal locaties aan de Dieftilweg, Lage Wierde en Schansweg onderzocht, echter niet geschikt bevonden. Exacte informatie over deze onderzochte locaties en ongeschiktheid ervan is niet gedeeld. Had dit te maken met de al voor de gemeente bekend zijnde clustering Leermens - 't Zandt?

Vereniging Dorpsbelangen Leermens realiseerde zich op dat moment dat ze het hele dorp bij de afstemming zouden moeten betrekken. Ze besloten toen om een commissie onder auspiciën van de vereniging in het leven te roepen die deze kar zou gaan trekken.

„Eind oktober is de Commissie Leermens 2030 in haar nieuwe vorm een feit“

Hoge mate van samenregie-samenredzaamheid

Eind oktober – begin november 2021

Eind oktober is de Commissie Leermens 2030 in haar nieuwe vorm een feit.

Op dinsdag 2 november 2021 kwamen alle commissieleden en een afvaardiging van de Vereniging Dorpsbelangen Leermens (voorzitter en penningmeester) bij elkaar en vond er een informatieoverdracht plaats inclusief de praatplaat/1^e conceptplan. Verder heeft Dorpsbelangen op woensdag 3 november een afspraak gearrangeerd met een afvaardiging van de Commissie Leermens 2030 (Jan Boer, Jony Daals, Trudy Aleven), projectleidster Wies ten Have, gemeenteambtenaar Kors van Slochteren en NCG projectleider Johan Tamminga. Om de uitgangssituatie te peilen werden er vele open vragen gesteld door de commissie, zoals 'hoe weten jullie dat de bewoners van Leermens wisselwoningen willen, waarom in Leermens, hoe komen jullie aan het aantal van 22 wisselwoningen, waarom daar en niet verder bij het dorp vandaan, wat was de reden dat het 1^e conceptplan al verder was uitgewerkt door een bouwkundig tekenaar, etc.'

Uit de gegeven antwoorden bleek dat de gemeente Eemsdelta en NCG veelal spraken vanuit ervaringen elders, dat het aantal van 22 een inschatting is gebaseerd op het grote geheel en dat de locatie prima past binnen de clustering Leermens – 't Zandt. Dit was voor ons als commissie de eerste

keer dat er sprake was van een clustering. Waarom is er gekozen voor deze clustering en niet een clustering met Oosterwijdwerd en Eenum?

Ook raadde de projectleidster ons in deze fase ten zeerste af bewoners erbij te betrekken en met hen te communiceren, gezien haar slechte ervaringen hiermee in andere dorpen. Zou dit de reden zijn dat de gemeente niet genegen is een financiële bijdrage te leveren aan de Commissie Leermens 2030 voor de communicatiekosten? Kortom vage antwoorden van de gemeente veelal gebaseerd op aannames en participatie nul komma nul. Dus werk aan de winkel voor de commissie om de dorpsbewoners te informeren, te horen en te bevragen.

„Participatie nul komma nul en veel aannames door de gemeente“

Zeer lage mate van burgerparticipatie

13 november 2021 - 5 december 2021; betrekken bewoners en mailwisseling met gemeente

Gezien het feit dat onze vragen tijdens het gesprek op 3 november grotendeels onbeantwoord bleven, is er een mail dd. 27 november 2021 naar de verantwoordelijk wethouder Annalies Usmany-Dallinga en naar wethouder Pier Prins gegaan. Toen hierop geen antwoord kwam heeft de commissie op 5 december 2021 een [mail naar B&W en de raadsleden](#)¹ van de gemeente Eemsdelta gestuurd.

Naast deze mailwisseling met de gemeente heeft de Commissie Leermens 2030 op zaterdag 13 november 2021 huis aan huis een [folder](#)² bezorgd bij de Leermsters met daarin alle informatie tot dan toe en een uitnodiging voor de inloop op 20 november 2021. Tevens konden de Leermsters zich vanaf dat moment ook digitaal laten informeren via de website [Commissie 2030](#)³.

De inloop had als doel de bewoners te informeren over het voornemen van de gemeente Eemsdelta om 22 wisselwoningen te bouwen tegen de rand van Leermens aan de Leermensterweg, hen mee te nemen in het traject en hen de mogelijkheid te bieden hun voorkeuren, wensen en zorgen te uiten. Iets wat de gemeente tot nu toe nog niet had gedaan, het betrekken van de dorpsbewoners.

Ruim 50 belangstellenden kwamen op de inloop af en 36 van hen hebben een enquête ingevuld. Een mooie [eerste opbrengst](#)⁴. Zo ook de prikboardactie, waar inwoners een door hen meer geschikt geachte locatie konden prikken. Via de prikboardactie werd duidelijk dat een locatie voor wisselwoningen verder bij het dorp vandaan en meer richting 't Zandt (ter hoogte van Schatsborg) geschikter werd bevonden. Al met al is de Commissie Leermens 2030 tevreden met de door de dorpsbewoners getoonde betrokkenheid, gezien het korte tijdsbestek waarin zij deze inloop heeft moeten organiseren met de toen geldende Covid 19 maatregelen.

¹ [mail naar B&W en de raadsleden](#)

² [folder 13 november](#)

³ [website Commissie 2030](#)

⁴ [1e opbrengst inloopbijeenkomst](#)

„Al met al is de Commissie Leermens 2030 tevreden met de door het dorp getoonde betrokkenheid“

Hoge mate van samenregie-samenredzaamheid

6 december 2021- 22 december 2021; gesprek met de wethouder en resultaten digitale enquête

Naar aanleiding van de mail gericht aan B&W en de raadsleden van de gemeente Eemsdelta kwam er direct een reactie van de projectleidster om samen met haar en wethouder Annalies Usmany-Dallinga op 22 december 2021 om tafel te gaan. En zo geschiedde. Helaas niet live, maar via Teams ging dezelfde afvaardiging van de Commissie Leermens 2030 (Jan Boer, Jony Daals, Trudy Aleven) met hen in gesprek. Allereerst kwam Wies ten Have, de projectleidster, met een terugkoppeling van onze uitgezette vraag om NCG contact te laten leggen met de grondeigenaren rondom Schatsborg en hun bereidheid voor het plaatsen van wisselwoningen op hun grond te peilen. De grondeigenaar, die veel grond rondom Schatsborg bezit is niet genegen om hieraan mee te werken, was haar antwoord. Op de vraag of er nog andere grondeigenaren in de nabijheid van Schatsborg zijn en of NCG ook al met hen contact heeft gehad, werd niet ingegaan. Op onze opmerkingen dat we erg ontstemd waren over de communicatie en participatie van de gemeente werd gereageerd dat bij elk wisselwoningentraject eerst een belangenvereniging van een dorp wordt benaderd en dat dan pas wordt gestart met een locatie verkenning om te komen tot een praatplaat. In deze fase worden de dorpsbewoners niet meegenomen. De bewoners worden in een later stadium betrokken. Veel te laat om nog van enige invloed van bewoners te spreken, vindt de commissie. Bewoners die hun woon- en leefomgeving drastisch zien veranderen en dat 10 jaar lang. De commissie is van mening dat zij meer begrip en betrokkenheid verdienen vanaf het begin van het communicatietraject van de gemeente met de Vereniging Dorpsbelangen Leermens.

Wat er nu gebeurt, is schijncommunicatie en mosterd na de maaltijd, want de (voor)overeenkomst tussen NCG en de grondeigenaar is hoogstwaarschijnlijk al getekend op het moment dat de gemeente de dorpsbewoners gaat informeren, gezien het feit dat met de grondeigenaar al vanaf april 2021 contact is. Dorpsbewoners kunnen dan enkel en alleen invloed uitoefenen op de situering van de woningen op de locatie zelf en wellicht kunnen zij het aantal van 22 woningen nog reduceren.

„Dorpsbewoners worden veel te laat betrokken bij de locatiebepaling en de totstandkoming van het conceptplan“

Zeër lage mate van burgerparticipatie

Op 18 december 2021 is er een [2^e flyer](#)⁵ naar de dorpsbewoners gegaan. Ditmaal om de Leermsters te voorzien van een korte update over de inloopbijeenkomst en hen te attenderen op de digitale versie van de enquête op de website Commissie 2030. Want hoe meer bewoners de enquête invullen hoe concreter het beeld over hoe de Leermsters in dit wisselwoningentraject staan.

⁵ [2e flyer](#)

Uitkomsten digitale enquête 28-12-21⁶ geven het beeld dat de Leermsters positief tegenover wisselwoningen staan, dat er nog een grote onzekere factor is dat dorpsbewoners ook daadwerkelijk gebruik gaan maken van de wisselwoningen en dat twee derde van de respondenten denkt dat er betere plekken zijn dan de huidige locatie in het conceptplan. Merendeel van de respondenten acht een locatie nabij Schatsborg, tussen beide dorpen in, het geschiktst. Bijna 95% van de respondenten vindt dat de gemeente Eemsdelta beter had moeten communiceren.

Conclusie

- ❖ De gemeente Eemsdelta heeft slecht en te laat gecommuniceerd met de inwoners van Leermens.
- ❖ De gemeente Eemsdelta heeft niet geluisterd naar de inwoners van Leermens en heeft geen gebruik gemaakt van de samenregie en samenredzaamheid vanuit het dorp.
- ❖ De gemeente Eemsdelta komt met een niet onderbouwde aanbeveling voor 22 wisselwoningen op een locatie die door het merendeel (72%) van het dorp wordt afgekeurd.
- ❖ De Commissie Leermens 2030 heeft in een zeer korte periode van 2 maanden de inwoners van Leermens geïnformeerd over en weten te betrekken bij het plan van de gemeente Eemsdelta om 22 wisselwoningen voor de dorpen 't Zandt en Leermens voor maximaal 10 jaar tegen de rand van het dorp te plaatsen.
- ❖ De commissie heeft open en transparant gehandeld door diverse communicatiemiddelen in te zetten zoals flyers, website, inloopbijeenkomst, dorpskrant en enquêtes.

Aanbevelingen

- ❖ Nog verder onderzoek doen naar mogelijkheden voor wat betreft een locatie nabij Schatsborg. (niet laten afhangen van 1 niet welwillende grondeigenaar).
- ❖ Het aantal van 22 woningen reduceren, gezien de grote mate van onzekerheid over het daadwerkelijke gebruik van de wisselwoningen door de bewoners van de 116 woningen in Leermens. (ref. enquête⁷)
- ❖ Onderzoeken of een clustering met Eenum en Oosterwijtwerd mogelijk is, zodat er ook nog ruimte is om te kijken naar locaties aan de andere kant van het dorp.
- ❖ Het in een vroeg stadium betrekken van de inwoners van Leermens bij vragen met een dusdanige leefbaarheidsimpact, zodat we als inwoners een adviserende en co-producerende rol kunnen spelen. Hierbij gebruikmakend van de hoge mate van samenregie en samenredzaamheid vanuit het dorp.

⁶ [Uitkomsten digitale enquête 28-12-21](#)

⁷ Op de vraag of men gebruik gaat maken van de wisselwoningen:

13% gezinnen JA

24% gezinnen MISSCHIEN

20% gezinnen IK GA IETS ANDERS REGELEN

43% gezinnen GEEN VERSTERKING NODIG